

Mensen komen met behandeling Hersenz écht verder

Mensen met niet-aangeboren hersenletsel functioneren beter en hebben minder zorg nodig door de nieuwe behandelaanpak van Hersenz. Ze voelen zich fysiek en psychisch sterker. Het behandeltraject levert ook winst op voor de mantelzorgers: zij ervaren minder zorglast.

Behandeling van de klachten die mensen ervaren na hun hersenletsel spaart de samenleving bovendien veel kosten uit. Iedere euro die geïnvesteerd wordt in de behandeling van Hersenz bespaart de samenleving vijf euro.

Dit blijkt uit de maatschappelijke businesscase die Dock4 & Organisatieadvies in Zorg in opdracht van Hersenz heeft gemaakt en uit een pilotstudie van Maastricht University onder 62 mensen die de behandeling gevolgd hebben.

Hersenz is een behandelprogramma voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel dat wordt aangeboden door twaalf zorgorganisaties in Nederland. Mensen met hersenletsel vallen vaak in een gat na ziekenhuisopname en revalidatie. Eenmaal thuis moeten zij hun leven zien op te pakken en ondervinden zij in volle omvang de gevolgen van het hersenletsel. Ze kunnen problemen ervaren in het organiseren van het dagelijks leven, het aangaan en onderhouden van sociale contacten en het deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Zij kunnen hun rol als bijvoorbeeld partner, ouder en werknemer niet meer als voorheen vervullen. Ook hun naasten hebben te maken met de veranderingen en het verlies. Als de juiste zorg ontbreekt, kan onnodige 'gevolg schade' ontstaan zoals relatieproblemen, schulden, verslaving, maatschappelijke overlast en langdurige zorgconsumptie.

In Nederland lopen jaarlijks 130.000 mensen een vorm van niet-aangeboren hersenletsel op. Een deel van hen herstelt, maar schatting zeker dertig procent houdt hieraan beperkingen over. In Nederland zijn er tenminste 650.000 mensen met beperkingen als gevolg van hersenletsel. Dit is vier procent van de bevolking. Vaak gaat het om 'onzichtbare' cognitieve beperkingen, zoals problemen met aandacht, geheugen, plannen, organiseren, waarneming of het uitvoeren van dagelijkse handelingen. Een deel van deze mensen heeft tijdelijk of langdurig zorg nodig. De zorgkosten van mensen met hersenletsel bedragen ongeveer drie miljard euro per jaar, hoger dan de behandeling van kanker en suikerziekte opgeteld, zoals prof. Gerard Ribbers eerder berekende.

Meer kwaliteit van leven

Uit de maatschappelijke businesscase blijkt dat er minder of minder intensieve ondersteuning nodig is als er eerst behandeling plaatsvindt. Na het volgen van de behandeling van Hersenz hebben cliënten aantoonbaar minder thuiszorg, fysiotherapie of psychotherapie nodig. Ook vermindert de kans op vallen en botbreuken, neemt medicijngebruik af en worden arbeidsuitval, schulden en grensoverschrijdend gedrag verminderd of voorkomen. Bovendien hebben mantelzorgers baat bij Hersenz, waardoor

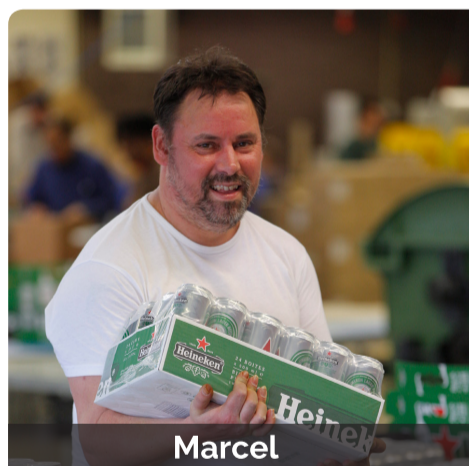
hun zorgkosten eveneens verminderen. De complete rapportage is te vinden op www.hersenz.nl/behandeling-hersenz/resultaten

Pilotstudie Universiteit Maastricht

Universiteit Maastricht deed onderzoek naar de resultaten van Hersenz. Uit de pilotstudie blijkt dat cliënten en naasten op diverse punten vooruit

gegaan zijn na de behandeling van Hersenz. Het onderzoek is uitgevoerd bij 62 cliënten en hun naasten. De uitkomsten van het onderzoek zijn zonder meer positief. Cliënten geven Hersenz het cijfer 8,7 en zijn dus zeer tevreden over de behandeling.

Neuro-psychiatrische symptomen, zoals somberheid, impulsiviteit, prikkelbaarheid en agressie, nemen significant

Marcel

Marion

"Ik ben fysiek en mentaal enorm opgeknapt"

De problemen waar cliënten van Hersenz mee kampten voordat ze aan de behandeling begonnen waren fors. Marcel woonde bij zijn ouders maar dat verliep niet altijd rustig, vanwege zijn korte lontje. Sweedy stond op het punt haar man en drie puberdochters te verlaten. Frits zat in een zware depressie en kreeg schulden omdat hij zijn administratie niet meer overzag. Marion was somber en ging fysiek achteruit. De man van Jeannette overwoog bij haar weg te gaan. Marcella reed met haar scooter onveilig door het verkeer, waardoor ze regelmatig viel en zelfs botbreuken opliep.

Allen geven aan zich psychisch en fysiek sterker te voelen na de behandeling van Hersenz. Zoals Marcel verwoordt: "Ik ben

fysiek en mentaal enorm opgeknapt. Dus ik kan veel meer aan. Mijn conditie is verbeterd en ik kan beter met mijn emoties omgaan." Sweedy vertelt: "Hersenz is echt mijn redding geweest. Ik voel me zekerder, steviger in mijn schoenen staan."

Jeannette stelt dat ze haar eigenwaarde en het vermogen te genieten heeft teruggevonden en Marion laat de rolstoel tegenwoordig steeds vaker staan. "Met name door het fysieke gedeelte ben ik enorm opgeknapt."

De cliënten benadrukken hoe belangrijk het is om met lotgenoten in een behandelgroep te zitten. De veiligheid in de groep bracht Frits ertoe te vertellen dat hij schulden had. Marion vertelt: "Toen iemand anders uit de rolstoel kwam dacht ik, dat kan ik ook." Ook het feit dat

af in frequentie en ernst. Opvallend is dat de beperkingen die de cliënt ervaart in participatie niet veranderen, maar dat de tevredenheid over de participatie in het dagelijks leven wel toeneemt. Dit wijst erop dat cliënten zich beter hebben aangepast aan hun beperkingen. De zelfwaardering van cliënten neemt af. Dit kan komen doordat cliënten meer inzicht krijgen in hun beperkingen door de behandeling. Naasten hebben ook baat bij Hersenz: de door hen ervaren zorglast neemt af, terwijl hun tevredenheid met het leven toeneemt. Tot slot nemen de zorgvragen van cliënten significant af in omvang, net als de behoefte aan hulp bij deze zorgvragen. Als kanttekening stellen de onderzoekers dat de resultaten betrekking hebben op de directe effecten van Hersenz; er is nog geen informatie of deze effecten op de lange termijn ook behouden blijven.

Meer informatie

- De behandeling van Hersenz richt zich op belangrijke gebieden waarop mensen met hersenletsel problemen ervaren: vermoeidheid, denken en handelen, emoties en gedrag, beweging, communicatie en de relaties met hun naasten.
- De behandeling is gericht op het omgaan met de beperkingen, het verbeteren van het functioneren, het verwerken van de veranderingen en het vinden van een nieuwe balans in het leven.
- Hersenz wordt aangeboden in heel Nederland, behalve in Zeeland.
- De behandeling is bedoeld voor mensen van achttien jaar en ouder die niet meer in aanmerking komen voor revalidatiebehandeling.
- www.hersenz.nl

er altijd behandeling thuis plaatsvindt wordt positief genoemd. "Mijn thuisbegeleider heeft letterlijk geoefend de trappen op te gaan", zegt Sweedy. Marcella's puberzoon begrijpt nu beter wat er met zijn moeder aan de hand is, waardoor de sfeer in huis is verbeterd.

De winst? Marcel woont zelfstandig en kan twaalf uur per week werken. Marion laat tegenwoordig de rolstoel staan, heeft minder thuiszorg nodig en gaat een dag minder naar de dagbesteding. Bij Frits is een wettelijke schuldsanering voorkomen en worden de antidepressiva afgebouwd. Jeannettes relatie met haar echtgenoot is sterk verbeterd en ze is niet in de ziektewet beland met een burn-out. Marcella let beter op in het verkeer en kan het thuis nu alleen aan met haar zoon.